

Briselē, 10.3.2015.
COM(2015) 125 final

2012/0084 (COD)

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM,
ko izstrādā atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 6. punktam,
par

Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes regulas, ar ko groza
Regulu (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku, pieņemšanu

(Dokuments attiecas uz EEZ un Šveici)

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM,

ko izstrādā atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 6. punktam,

par

**Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes regulas, ar ko groza
Regulu (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku, pieņemšanu**

(Dokuments attiecas uz EEZ un Šveici)

1. PRIEKŠVĒSTURE

Datums, kad priekšlikums nosūtīts Eiropas Parlamentam un Padomei 2012. gada 17. aprīlis
(dokuments COM(2012) 167 final — 2012/0084 COD):

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinuma datums: Nepiemēro

Eiropas Parlamenta nostājas datums (pirmais lasījums): 2013. gada 21.
novembris

Grozītā priekšlikuma nosūtīšanas datums: Nepiemēro

Padomes nostājas pieņemšanas datums: 2015. gada 5. marts

2. KOMISIJAS PRIEKŠLIKUMA MĒRĶIS

Priekšlikumā piedāvāts pārskatīt spēkā esošo Eiropas statistikas tiesiskā regulējuma pamatu, pielāgojot to politikas vajadzībām un problēmām, ko Eiropas statistikai radījuši jaunākie notikumi pasaules ekonomikā. Galvenais mērķis ir turpināt Eiropas Statistikas sistēmas pārvaldības stiprināšanu, lai nodrošinātu tās augsto ticamību un pienācīgi reaģētu uz vajadzību pēc datiem, ko rada uzlabotā ekonomikas politikas koordinācija Eiropas Savienībā. Četri konkrētāki mērķi, kas vērsti uz minētā mērķa īstenošanu: stiprināt valsts statistikas iestāžu profesionālo neatkarību, precizēt valsts statistikas iestāžu (VSI) koordinācijas funkcijas valsts statistikas sistēmās, iedibināt “Saistības par uzticamu statistiku” un uzlabot piekļuvi administratīvajiem datiem un to izmantošanu statistikas vajadzībām.

Valsts statistikas iestāžu beznosacījumu profesionālā neatkarība ir svarīgs priekšnoteikums tam, lai nodrošinātu Eiropas statistikas augsto ticamību, kas nepieciešama saistībā ar statistikas galveno funkciju, kas vērsta uz ekonomikas pārvaldības pamatošanu un — vispārīgāk — uz pierādījumiem balstītas politikas veidošanu. Priekšlikumā VSI vadītāji skaidri norādīti kā personas, kuru darbības neatkarība ir attiecīgo iestāžu neatkarības priekšnoteikums. Tāpēc VSI vadītājiem jābūt nodrošinātai brīvībai pieņemt lēmumus par procesiem, statistikas metodēm, standartiem un procedūrām, kā arī par Eiropas statistikas izdevumu un publikāciju saturu un izdošanas laiku. Viņiem arī jāaizliedz lūgt norādījumus valstu valdībām un citām iestādēm, un viņi ir jāaizsargā pret šādu norādījumu saņemšanu. Turklāt VSI vadītājiem būtu jāpiešķir ievērojama autonomija lēmumu pieņemšanā par

statistikas biroja iekšējo pārvaldību un jāatļauj publiski izteikties par VSI piešķirto budžetu saistībā ar uzdevumiem, kas veicami statistikas jomā. Jābūt arī pārredzamiem noteikumiem, kas reglamentē VSI vadītāju iecelšanu, pārcelšanu un atlaišanu, pamatojoties vienīgi uz profesionāliem kritērijiem.

Saskaņā ar Komisijas paziņojumu “Uzticama kvalitātes pārvaldība Eiropas statistikā” (COM(2011) 211 galīgā redakcija) priekšlikumā paredzēts arī iedibināt “Saistības par uzticamu statistiku”, proti, deklarācijas par Eiropas Statistikas prakses kodeksa ievērošanu, īpaši par VSI neatkarības principa ievērošanu. Priekšlikumā paredzēts, ka deklarācijas būtu jāparaksta visu dalībvalstu valdībām un Komisijai. Paredzēts, ka visas “Saistības par uzticamu statistiku” tiks adresētas konkrētām valstīm un ka minētās saistības ietvers uzlabošanas pasākumus. Šo pasākumu faktiskas īstenošanas uzraudzību veiks *Eurostat* kā daļu no regulārajiem pasākumiem, kuros jau pašlaik tiek novērtēts tas, kā dalībvalstis ievēro Eiropas Statistikas prakses kodeksu.

Turklāt priekšlikumā mēģināts precizēt VSI koordinācijas funkciju valsts statistikas sistēmās, pievienojot skaidras norādes par koordinējamām iestādēm un funkcijām.

Svarīgs priekšlikuma papildu mērķis ir stiprināt administratīvo datu avotu plašāku izmantošanu Eiropas statistikas sagatavošanā, nepalielinot respondentu, VSI un citu valsts iestāžu slogu. Tāpēc priekšlikumā paredzēts, ka VSI, ciktāl tas nepieciešams, būtu jāiesaista lēmumu pieņemšanā par statistikas datu sagatavošanā izmantojamu administratīvo ierakstu izstrādi, pilnveidošanu un izmantošanas pārtraukšanu. Neierobežota un savlaicīga piekļuve administratīvajiem ierakstiem būtu jāpiešķir VSI, citām valsts iestādēm un *Eurostat*, taču vienīgi to attiecīgajā publiskās pārvaldes sistēmā, ciktāl tas nepieciešams Eiropas statistikas izstrādei, sagatavošanai un izplatīšanai.

Turklāt, lai vienkāršotu statistikas pasākumu budžeta plānošanu un padarītu to stabilāku, priekšlikumā saskaņo Eiropas statistikas programmas plānošanas periodu ar Savienības daudzgadu finanšu shēmu.

Visbeidzot ierosinātajos Regulas (EK) Nr. 223/2009 grozījumos ir ņemti vērā nepieciešamie pielāgojumi Lisabonas līgumā attiecībā uz deleģēto un īstenošanas pilnvaru piešķiršanu Komisijai.

3. PIEZĪMES PAR PADOMES NOSTĀJU

Padomes nostāja atspoguļo politisko vienošanos, kas 2014. gada 3. decembrī panākta starp Eiropas Parlamentu un Padomi un kura ietver elementus, ko ierosinājušas abas iestādes. Komisija atbalsta šo vienošanos.

Salīdzinājumā ar Komisijas priekšlikumu šajā nostājā iekļauti šādi svarīgi grozījumi.

Attiecībā uz VSI īpašo situāciju ir veikti grozījumi, ar kuriem ierobežo tādas VSI vadītāju lēmumu pieņemšanas pilnvaras statistikas jomā, kuras ierosinājusi Komisija, īpaši attiecībā uz jautājumiem viņu pašu iestādēs. Turklāt ir paplašināti noteikumi par profesionālo neatkarību, lai papildus VSI vadītājiem tos attiecinātu arī uz “citu valsts iestāžu par statistikas jautājumiem atbildīgajām personām”.

Attiecībā uz *Eurostat* īpašo situāciju ievieš papildu pantu, kas galvenokārt balstās uz elementiem, kuri jau paredzēti tādā Komisijas lēmumā par *Eurostat* (2012/504/ES), kurš attiecas uz *Eurostat* ģenerāldirektora profesionālo neatkarību, lai nodrošinātu atbilstību attiecīgajiem noteikumiem, ko attiecinā uz VSI vadītājiem. Kompromisā īpaši paredzēts, ka statistikas dialogs katru gadu dos iespēju tiešai viedokļu apmaiņai starp *Eurostat* ģenerāldirektoru un attiecīgo Eiropas Parlamenta komiteju par statistikas jautājumiem.

Noteikums par dalībvalstu “Saistību par uzticamu statistiku” iedibināšanu ir vājināts, vienlaikus ieviešot tāda uzraudzības un ziņošanas procesa detalizētāku aprakstu, ko īsteno Komisija.

Reaģējot uz Eiropas Parlamenta pieprasījumu stingrāk uzraudzīt un izpildīt kvalitātes prasības, ir ieviesti noteikumi, ar kuriem paredz publicēt Komisijas bažas par to, cik kvalitatīvi ir valstu ieguldījumi Eiropas statistikā, un ar kuriem norāda uz iespēju, ka Komisija var veikt izmeklēšanas par statistikas datu sagrozīšanu, ja attiecīgos gadījumos nozaru tiesību akti paredz sodanaudas.

Visbeidzot ir pievienotas papildu atsauces uz sadarbību Eiropas statistikas apkopošanas jomā starp Eiropas statistikas sistēmu un Eiropas Centrālo banku sistēmu.

4. SECINĀJUMS

Komisija apstiprina iestāžu sarunu rezultātus un tāpēc var atbalstīt Padomes nostāju pirmajā lasījumā.